

OBVESTILO O VARSTVU VINOGRADOV – drugo zatiranje ameriškega škržatka

Datum: 15.7. 2019

Številka: 11

Vinska trta je sedaj večinoma v fenološki fazi BBCH 79 (večina jagod se med seboj dotika).

Sedaj je čas za drugo zatiranje AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA (*Scaphoideus titanus* Ball.) - prenašalca zlate trsne rumenice, ki ga trenutno najdemo v stadiju ličinke L4 in L5. **Opozarjamo vas, da je sedaj tudi zadnji čas, da se izobesijo rumene lepljive plošče z namenom ugotavljanja prisotnosti odraslih osebkov ameriškega škržatka v vinogradih.**

V vinogradih za pridelavo grozdja, ter na brajdah in ohišnicah, ki se nahajajo v razmejenem območju zlate trsne rumenice (to so žarišča okužbe in varovalni pasovi, ki zajemajo območje celotne Štajerske in Prekmurja), kjer za prvo zatiranje ni bil uporabljen pripravek **Mospilan 20 SG** ali **Sivanto prime**, je v času med **15. in 24. julijem** potrebno opraviti drugo tretiranje zoper ameriškega škržatka. Uporabiti je mogoče tudi pripravek **Mospilan 20 SG** (0,375 kg/ha) ali **Sivanto prime** (0,5 L/ha) (delujeta samo na ameriškega škržatka) ali kontaktna insekticida: **Reldan 22 EC** ali **Pyrinex M 22** v odmerku 1 L/ha (uporaba dovoljena le enkrat letno - v kolikor še ni bil uporabljen), **ki pa delujeta hkrati na ameriškega škržatka in grozdne sukače, katerih termin zatiranja s kontaktnimi insekticidi sovpada z drugim terminom zatiranja ameriškega škržatka.**

V ekološki pridelavi je potrebno opraviti 2 - 3 tretiranja s pripravki na podlagi piretrina: **Flora verde** ali **Biotip floral**, razen če po drugem tretiranju s spremljanjem ulova z rumenimi lepljivimi ploščami ugotovimo, da ulov odraslih škržatkov ne presega 4 osebkov na rumeno lepljivo ploščo na teden. V takem primeru tretiranja ni potrebno ponoviti. Če je potrebno, opravimo tretje tretiranje 7 do 10 dni po drugem tretiranju.

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah sta povsod po Sloveniji obvezni najmanj dve škropljenji ameriškega škržatka. Če se kasneje na rumene lepljive plošče še ulovijo odrasli škržatki, je potrebno škropljenje ponoviti. Obenem morajo imetniki spremljati ulov ameriškega škržatka z rumenimi lepljivimi ploščami do sredine septembra.

Izven razmejenih območij zatiranje ameriškega škržatka v vinogradih za pridelavo grozdja ni obvezno, je pa **priporočljivo opraviti vsaj eno škropljenje**, če je ameriški škržatek v njih navzoč, oziroma če je populacija velika. V takih vinogradih je priporočljivo spremljati ulov ameriškega škržatka z rumenimi lepljivimi ploščami.

Preglednica 1: Registrirana fitofarmacevtska sredstva za zatiranje ameriškega škržatka in povzetki omejitev njihove uporabe

Pripravek	Aktivna snov	Odmerek	Število dovoljenih tretiranj/leto	Karenca (št. dni)
Mospilan 20 SG ¹	acetamiprid	0,375 kg/ha	eno	42
Sivanto prime	flupiradifuron	0,5 l/ha	eno	14
Reldan 22 EC	klorpirifos-metil	1,0 l/ha	eno ²	21
Pyrinex M22	klorpirifos-metil	1,0 l/ha	eno ²	21
Daskor 440	cipermetrin, klorpirifos-metil	0,5 l/ha	eno	21
Decis 2,5 EC ⁵	deltametrin	0,5 l/ha	eno ³ dve ⁴	14
Decis ⁵	deltametrin	0,5 l/ha	eno ³ dve ⁴	14
Flora verde	piretrin	1,6 l/ha	tri	3
Biotip floral	piretrin	1,6 l/ha	tri	3
Steward	indoksakarb	150 g/ha	dve	10

¹ sredstvo **Mospilan 20 SG** nima redne registracije in ima v letu 2019 dovoljenje za nujne primere za zatiranje ameriškega škržatka v vinogradih za pridelavo vinskega in namiznega grozdja, v matičnih vinogradih, trsnicah in matičnjakih

² z aktivno snovjo na podlagi klorpirifos-metila lahko tretiramo le 1-krat, kar pomeni, da lahko v isti rastni sezoni uporabimo le 1-krat ali **Pyrinex M22** ali **Reldan 22 EC** ali **Daskor 440**.

³ v vinogradih za pridelavo grozdja

⁴ v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah

⁵ s pripravkoma **Decis 2,5 EC** in **Decis** se zaradi zaščite čebel in drugih žuželk oprasovalcev lahko tretira le po cvetenju, v nočnem času dve uri po sončnem zahodu in največ dve uri pred sončnim vzhodom

Opozorilo: pripravek DASKOR 440 nima dovoljenja za uporabo v trsnicah in matičnjakih.

Opozorilo: pripravek ACTARA 25 WG v letu 2019 nima več dovoljenja za zatiranje ameriškega škržatka!

OPOZORILO: Vsa sredstva, ki jih uporabljamo za zatiranje ameriškega škržatka, so nevarna za čebele. Pomembno je, da zatiranje ameriškega škržatka opravite šele takrat, ko je trta že povsem odcvetela. Škropljenje opravite v poznih večernih ali zgodnjih jutranjih urah (dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom), ko so čebele v panjih in ne letijo. Pred škropljenjem odstranite cvetočo podrast. Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati v skladu z navodili za uporabo in navedbami na etiketi ter upoštevati Pravilnik o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14 in 28/18).

Več informacij o zlati trsni rumenici in zatiranju ameriškega škržatka najdete na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin:

http://www.uvhvvr.gov.si/fileadmin/uvhvvr.gov.si/pageuploads/DELOVNA_PODROCJA/Zdravje_rastlin/2017/Nevarni_SO/ZI_ata_trsna_rumenica/Navodila_za_zatiranje_ameriskega_skrzatka_2019_koncno.pdf

Grozdni sukači

Ulovi metuljkov drugega rodu **grozdnih sukačev** na feromonskih vabah so se na večini spremljanih lokacij povečali. Za njihovo zatiranje v tem času priporočamo uporabo pripravka **Reldan 22 EC** (1,0 L/ha) ali **Pyrinex M22** (1,0 L/ha) ali **Vertimec pro** (0,75 L/ha) ali **Daskor 440** (0,5 L/ha).

Mogoče je še tudi uporabiti enega izmed pripravkov na osnovi *Bacillus thuringiensis*, kot so: **Agree WG** (1 kg/ha) ali **Delfin WG** (0,75 kg/ha) ali **Lepinox plus** (1 kg/ha).

Peronospora vinske trte

Nevarnost okužb s **peronosporo vinske trte** še ni minila. Bolezen se sedaj pojavlja predvsem na zalistnikih in na novo zrastlih listih ter na grozdih. Pogoste lokalne padavine pa omogočajo začetek novih primarnih okužb. Za naslednja škropljenja priporočamo uporabo enega od kombiniranih pripravkov (sistemični oz. polsistemični + kontaktni) kot so: **Acrobat MZ WG** (2,5 kg/ha) ali **Alleato 80 WG** (2,5 kg/ha) ali **Alleato duo** (4 kg/ha) ali **Ampexio** (0,5 kg/ha) ali **Curzate M 72,5 WG** (2,3 kg/ha) ali **Cymbal** (0,25 kg/ha) ali **Electis 75 WG** (1,5-1,8 kg/ha) ali **Emendo F** (1,5 kg/ha) ali **Enervin** (2,5 kg/ha) ali **Equation pro** (0,4 kg/ha) ali **Folpan Gold** (stara ime Ridomil gold combi pepite, 2,5 kg/ha) ali **Forum MZ WG** (2,5 kg/ha) ali **Forum star** (1,6 kg/ha) ali **Gett** (2,5 kg/ha) ali **Mikal Flash** (4 kg/ha) ali **Mikal premium F** (3 kg/ha) ali **Momentum F** (4 kg/ha) ali **Momentum trio** (3kg/ha) ali **Moximate 725 WG** oz. **WP** (2,5 kg/ha) ali **Moximate plus** (2,5 kg/ha) ali **Nautile DG** (2,4 kg/ha) ali **Orvego** (0,8 L/ha) ali **Pergado F** (3 kg/ha) ali **Pergado D** (1,4 L/ha) ali **Pergado MZ** (2,5 kg/ha) ali **Reboot** (0,4 kg/ha) ali **Revus** (0,6 l/ha) ali **Ridomil gold MZ Pepite** (2,5 kg/ha) ali **Sfinga Extra WDG** (1,5-2 kg/ha) ali **Tanos 50 WG** (0,4 kg/ha) ali **Twingo** (3 kg/ha) ali **Valis F** (1,5 kg/ha). Presledki med škropljenji pa naj ne bodo daljši kot 8-10 dni.

Uporabiti je mogoče tudi pripravke **LBG-01F34** ali **Soriale LX** v odmerku 4 L/ha (če se uporabljata samostojno) ali 3 L/ha (v kombinaciji z drugimi fungicidi na osnovi aktivnih snovi *folpet* ali *mankozeb*) ali **Delan pro** v odmerku 3 L/ha.

Mogoče je uporabiti tudi kontaktne pripravke s kurativnim delovanjem, kot so: **Daimyo F** (2,5 L/ha) ali **Mildicut** (4 L/ha) ali **Videryo F** (2,5 L/ha) ali **Vincyta F** (2,5 L/ha).

Pripravkom **Alleato 80 WG**, **Cymbal**, **Equation pro**, **Profiler** in **Revus** priporočamo dodajanje enega od kontaktnih pripravkov v vsaj polovičnem odmerku.

Oidij vinske trte

Za preprečitev okužbe z **oidijem vinske trte** priporočamo uporabo enega od naslednjih pripravkov: **Baltazar** (0,4 L/ha) ali **Collis SC** (0,4 l/ha) ali **Crystal** (0,2 l/ha) ali **Custodia** (0,7 L/ha) ali **Domark 100 EC** (0,3 L/ha) ali **Dynali** (0,65 l/ha) ali **Falcon EC 460** (0,4 L/ha) ali **Folicur EW 250** (0,4 L/ha) ali **Karathane Gold 350 EC** (0,6 l/ha) ali **Kusabi 300 SC** (0,3 L/ha) ali **Mavita** (0,2 l/ha) ali **Misha 20 EW** (0,23 l/ha) ali **Mystic 250 EC** (0,4 l/ha) ali **Nativo 75 WG** (0,16 kg/ha) ali **Orius 25 EW** (0,4 l/ha) ali **Postalon 90 SC** (1 do 1,25 l/ha) ali **Score 250 EC** (0,2 L/ha) ali **Sercadis** (0,15 L/ha) ali **Star Tebukonazol** (0,4 l/ha) ali **Systhane 20 EW** (0,14 L/ha) ali **Talendo** (0,25 l/ha) ali **Talendo extra** (0,2-0,4 l/ha) ali **Tebusha 25% EW** (0,4 L/ha) ali **Topas 100 EC** (0,3 l/ha) ali **Topaze** (0,3 l/ha) ali **Topsin-M** (1,6 kg/ha) ali **Vitisan** (9 kg/ha) ali **Vivando** (0,2 l/ha).

Lahko uporabite tudi pripravka **Cabrio top** (2,0 kg/ha) ali **Universalis** (2 L/ha), ki zaradi kontaktne komponente delujeta tudi proti peronospori vinske trte.

Sredstvom za zatiranje **oidija** lahko dodate še enega od pripravkov na osnovi močljivega žvepla, kot so: **Cosan** ali **Kumulus DF** ali **Microthiol special** ali **Pepelin** ali **Thiovit jet** ali **Vindex 80 WG** v odmerku 3,0-8,0 kg/ha ali **Pol-Sulphur 800 SC** (4,0 L/ha) ali **Symbiotica fito – granulirano žveplo** (4,0 kg/ha) ali **Cosinus** oziroma **Cosavet DF** ali **Močljivo žveplo Karsia DF** (8 kg/ha – v primeru pojava oidija). **Pri temperaturah zraka nad 28°C je pri uporabi močljivih žvepel potrebna previdnost zaradi možnega pojava fitotoksičnosti.**

V primeru pojava **neurij in toče** imajo pri zaščiti vinske trte prednost pripravki, ki vsebujejo a.s. folpet: (**Forum star**, **Sfinga extra WDG**, **Pergado F**, **Folpan Gold**, **Mikal flash**, **Mikal premium F in podobni**). V tem primeru priporočamo tudi dodajanje foliarnih gnojil kot so **Protifert LMW**, **Algoplasmin** ali **podobnih**. Pred uporabo posameznih kombinacij pripravkov in foliarnih gnojil je potrebno v navodilih za uporabo preveriti mešanje zaradi morebitnega pojava fitotoksičnosti.

Pred uporabo posameznih pripravkov je potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo, zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele in predpisanih razdalj od voda I. in II. reda.

V primeru uporabe sredstev, nevarnih za čebele, je potrebno cvetočo podrast pokositi in škropljenje opraviti v večernem ali nočnem času, ko so čebele v panjih.